

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ДИРЕКЦИЈА ЗА РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ

Ноември 2020

1.1. ВОВЕД

Дирекцијата за радијациона сигурност и најаму го продолжува процесот на стратешко планирање на своите активности во наредниот тригодишен период 2021-2023 година. Како и во секој циклус на ревидирање на стратешкиот план на Дирекцијата и овој пат се поставени насоки и цели на Дирекцијата во чија основа се наоѓаат стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија за интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија и НАТО, како и со приоритетите на НПАА. При тоа се обезбедуваат иницијативи во неговото креирање во однос на преходните цели и активности, а воедно се земени предвид и барањата кои произлегуваат од новото време во областа на заштитата од јонизирачко зрачење, радијациона сигурност и нуклеарна безбедност. Нејпрестрасната и објективна анализа е помошна во утврдување на приоритетите и плановите во иднина. Анализирани се постоечките и процесите, институционалните капацитети, како и можностите од нивно зајакнување, а особено зајакнување на човечките ресурси, со оглед на нивната значајна улога за целосно извршување на поставените цели и приоритети.

По извршената анализа е кон внимателно утврдување на приоритетите и цели на Дирекцијата и се изврши соодветна правилна дистрибуција на расположливите финансиски средства на Дирекцијата на висински потребните проекти и програми.

Ревидираниот стратешки документ за наредниот тригодишен период целосно е во функција на зголемување на заштитата од јонизирачко зрачење, радијациона сигурност и нуклеарна безбедност во Република Северна Македонија и во насока на подобрување на квалитетот на здравјето на населението и подобро животна средина.

1.2. МИСИЈА

Во поставување на ефикасен систем за контрола над сите извори на јонизирачко зрачење, обезбедување сигурно и безбедно управување и постопување со радиоактивен/нуклеарен материјал и радиоактивен отпад со цел заштита од изложеност на јонизирачко зрачење на населението, работно изложени лица и животната средина.

1.3. ВИЗИЈА

Обезбедување на највисок степен на радијациона заштита на населението, професионално изложени лица и животната средина во Република Северна Македонија согласно највисоките меѓународни стандарди.

1.4. ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ

Дирекцијата ги врши следниве работи:

- 1) ја води постапката на пријавување, издавање на дозвола и контрола на изворите на јонизирачко зрачење;
- 2) ги утврдува интервенционите нивоа и условите за радијациона заштита и сигурност;
- 3) издава и одзема дозволи за вршење на дејности со извори на јонизирачко зрачење;
- 4) презема интервенции во случај на вонреден настан;
- 5) ги утврдува изложувањата кои се исклучени со одредени активности и иземањата на изворите на јонизирачко зрачење со ниска активност протешана со одредени активности;
- 6) води Национален регистар на изворите на јонизирачко зрачење и на професионално изложени лица, како и регистар за нуклеарен материјал;
- 7) врши надзор над стручните работи на правните лица кои работат со извори на јонизирачко зрачење преку овластена стручна институција;
- 8) соработува со други органи на управата и институции во врска со работите што се во надлежност на Дирекцијата;
- 9) се грижи за обука на одговорни лица за радијациона заштита и на лицата кои работат со извори на јонизирачко зрачење;
- 10) иницира истражување во областа на заштитата од јонизирачко зрачење, на радијациона сигурност и нуклеарна безбедност;
- 11) воспоставува соодветен начин за информирање на населението во врска со заштитата од јонизирачко зрачење;
- 12) ја утврдува висината на трошоците за издавање на дозволи и лиценци;
- 13) води евиденција и контрола на вкупниот нуклеарен материјал во Република Северна Македонија;
- 14) изработува План за заштита на населението во случај на радијационен вонреден настан во Република Северна Македонија;
- 15) заверува сертификации за присуство на радионуклиди во производите;
- 16) планира и спроведува меѓународна соработка во областа на јонизирачко зрачење;
- 17) врши инспекциски надзор;
- 18) врши контрола над управувањето со радиоактивен отпад;
- 19) врши контрола над транспортот на радиоактивни материјали и
- 20) врши и други работи во областа на заштитата од јонизирачко зрачење.

1.5. СПЕЦИФИЧНОСТ НА ОРГАНОТ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА

Дирекцијата за радијациона сигурност е самостоен орган на државната управа со својство на правно лице надлежна за вршење на управните и стручните работи од областа на заштитата од јонизирачко зрачење на целата територија на Република Северна Македонија и на сите гранични премини.

1.6. СТРУКТУРА НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ

1.7. ОДНОСИ СО ОРГАНИТЕ ВО СОСТАВ

Дирекцијата за радијациона сигурност нема органи во состав.

1.8. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА РАДИЈАЦИОНА СИГУРНОСТ

Зајакнаџа радијациона и нуклеарна сигурноси и нуклеарна безбедноси

Во функција на осигурување на наведениот приоритет ги утврдуваме следниве приоритетни цели:

- *Усогласување на законодавството на Република Северна Македонија во областа на заштитата од јонизирачко зрачење, радијациона сигурност и нуклеарна безбедност со законодавството на Европската Унија*
- *Надградба на процедурите и системот на функционирање на Дирекцијата*
- *Подобрување на состојбата во однос на изградба и одржување на компетенциите преку образование и обука на сите страни кои имаат одговорност во обезбедување на сигурност*
- *Надградба и подобрена ефикасност на системот за контрола на сите извори на јонизирачко зрачење во Република Северна Македонија*
- *Зајакнаџа контрола и спречување на недоволната трговија со радиоактивни материјали*

Подобрено управување со радиоактивен отпад

Во функција на осигурување на наведениот приоритет ги утврдуваме следниве приоритетни цели:

- *Воспоставување на регулаторна контрола над радиоактивен отпад и искористени извори на јонизирачко зрачење до воспоставување на национален склад за радиоактивен отпад*
- *Воспоставување на национален склад за управување со радиоактивен отпад*
- *Демонтирање, кондиционирање и складирање на радиоактивните отпадници и други искористени радиоактивни извори*

1.9. АНАЛИЗА НА СОСТОЈБАТА

Дирекцијата за радијациона сигурност, како орган на државната управа со надлежност во областа на заштитата од јонизирачко зрачење и радијациона сигурност е формирана во 2005 година. Во текот на своето постоење континуирано превзема активности во насока на постигнување на целите и приоритетите кои се поставени пред неа уште со донесувањето на првиот стратешки план 2008-2010 година.

Со донесувањето на голем број на подзаконски акти предвидени со Законот за заштитата од јонизирачко зрачење и радијациона сигурност се придонесе во подобрување на националното законодавство во областа на радијациона и нуклеарна сигурност и нуклеарна безбедност и негово хармонизирање со законодавството на ЕУ во областа, како и со другите меѓународни стандарди пред се стандардите на Меѓународната агенција за атомска енергија. Подзаконските акти регулираат голем број на области како: начинот и постапката на издавање на дозволи за вршење на дејност со извори на јонизирачко зрачење; начинот на обука на лицата кои вршат дејност со извори на јонизирачко зрачење; условите кои треба да бидат исполнети од страна на технички сервис со цел добивање на лиценца од Дирекцијата за радијациона сигурност; изземање на извори на јонизирачко зрачење; граници на изложеност; управување со радиоактивен отпад; транспорт на радиоактивен и нуклеарен материјал; квалификации и здравствена состојба на лицата кои вршат дејност со извори на јонизирачко зрачење итн. Со донесувањето на подзаконските акти се изврши доволно уредување на областа од надлежност на Дирекцијата и се изврши допрецизирање на одредбите од Законот за заштитата од јонизирачко зрачење и радијациона сигурност, со што се овозможи негово примена од страна на правните лица кои вршат дејност со извори на јонизирачко зрачење.

Во областа на радијациона и нуклеарна сигурност и нуклеарна безбедност се направени измени во законодавството на Европската унија, како и на стандардите на МААЕ со што се наметна потреба од соодветна анализа на националното законодавство. Анализата на националното законодавство од аспект на негово усогласеност со измени во меѓународните стандарди е направена во текот на 2016 година со помош на странски експерти во рамки на ИПА проект за истражно зајакнување на националните регулаторни тела на Балканот во областа на радијациона и нуклеарна сигурност и нуклеарна безбедност. Подготвени се соодветни коресподентни табели поединечно за секоја ЕУ директива и е подготвен акционен план со временска рамка за имплементација на утврдените недостатоци. Во текот на 2018 и 2019 година, се направени соодветни предлог измени во националното законодавство во насока на усогласување со ЕУ законодавството и стандардите на МААЕ. При тоа, во наредниот период ќе биде неопходно соодветно алоцирање на потребните стручни човечки ресурси во насока на довршување на процесот на хармонизација на националното законодавство.

Со цел зајакнување на меѓународната соработка од своето формирање Дирекцијата презеде активност и врз основа на нејзина иницијатива се изврши ратификација на две конвенции во предметната област и тоа: Заедничката конвенција за сигурност на управување со искористено нуклеарно гориво и сигурност на управувањето со радиоактивен отпад и Измените и дополнувањата на Конвенцијата за физичка заштита на нуклеарен и радиоактивен материјал со што го приближи своето национално законодавство кон меѓународните стандарди кои се применуваат од страна на државите кои се членки на овие конвенции. Врз основа на одредбите на конвенциите кои Република Северна Македонија ги има ратификувано, или кои се превземени со сукцесија, Дирекцијата подготвува редовни извештаи за начинот на исполнување на обврските проистигани со нив. Доволно, во насока на зајакнување на меѓународната соработка, Дирекцијата презеде чекори и попиша Меморандуми за соработка со регулаторните тела на Бугарија, Словенија, Романија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Косово со кои се предвидува блиска соработка и размена на искуства помеѓу регулаторните тела во насока на подобрување на радијациона и нуклеарна сигурност во регионот. Дирекцијата учествува континуирано во меѓународни билатерални проекти во рамките на кои се стекнуваат искуства и се воведуваат активности кои се во насока на подобрување на областа на радијациона и нуклеарна сигурност и нуклеарна безбедност во Република Северна Македонија.

Во насока на зајакнување на своите административни капацитети и човечки ресурси, Дирекцијата редовно подготвува годишни програми за обука на административните службеници и континуирано се грижи за нивно учество на обуки, како во однос на оиштите обуки организирани од Агенцијата за административни службеници така и на специјализирани обуки организирани од МААЕ, Амбасада на САД во Република Северна Македонија.

Во целиот период на своето постоење Дирекцијата континуирано ја спроведува својата активност на издавање на дозволи за вршење на дејност со извори на јонизирачко зрачење и на вршење на инспекциски надзор над примената на Законот за заштитата од јонизирачко зрачење и радијациона сигурност и подзаконските акти донесени врз основа на законот преку инспектори за радијациона сигурност. Податоците добиени во постапката на издавање на дозволи и вршењето на инспекции се користат за ажурирање на Националниот регистар на извори на јонизирачко зрачење кој го води Дирекцијата за радијациона сигурност.

Во насока на вршење на анализа на состојбата во областа на радијациона и нуклеарната сигурност во Република Северна Македонија и со цел проверка на усогласеноста на своите активности со меѓународните стандарди на Меѓународната агенција за атомска енергија, во периодот 30 октомври - 08 ноември 2017 година на барање на Дирекцијата за радијациона сигурност се реализираше IRRS мисија во Република Северна Македонија. IRRS претставува мисија во рамките на која се обезбедува интегриран преглед за преглед на заедничките аспекти на националната, правната и владината рамка и регулаторна инфраструктура за сигурност на секоја држава. IRRS мисијата се однесуваше на сите радиоактивни извори и постројки за цивилна употреба кои се под регулаторна контрола во државата. Во рамките на мисијата се направи споредба на националната регулаторна рамка за сигурност во однос на стандардите за сигурност на МААЕ кои претставуваат меѓународен референт за сигурност. Мисијата исто така беше искористена за размена на информации и искуство помеѓу тимот кој ја сочинуваше мисијата и претставниците од Дирекцијата во областите кои беа офатени со мисијата. Тимот на IRRS мисијата се состоеше од 9 експертски сениори од 9 држави членки на МААЕ, еден набљудувач, двајца претставници од МААЕ и 1 административен асистент од МААЕ. Тимот на IRRS спроведе преглед на следниве области: одговорност и функции на Владата; глобален режим за сигурност; одговорност и функции на регулаторното тело; систем за управување со квалитет на регулаторното тело; активностите на регулаторното тело, вклучувајќи го процесот на издавање на дозволи за вршење на дејност, преглед и проценка, процесите на инспекциски надзор и примена на законските одредби, подготвка и содржина на правилници и уапсива, подготвеност и одговор во случај на вонреден настан, контрола на медицинската и професионалната изложеност, контрола на радиоактивните испуштања и материјали за ослободување од контрола, мониторинг на животната средина, транспорт, управување со радиоактивен отпад и поврзаноста со нуклеарната безбедност. Дополнително, во рамките на мисијата беше вклучена и дискусија во однос на прашањата за финансиската независност на регулаторното тело и транспарентноста и прифаќање од страна на јавноста на управувањето со радиоактивен отпад. Во рамките на мисијата беа вклучени и посетите од страна на членови на тимот на надлежни институции во Република Северна Македонија при кои се набљудуваа регулаторните активности и спроведувањето на инспекциските надзори од страна на Дирекцијата, а исто така се спроведуваа и дискусии со вработените во правните лица кои вршат дејност со извори на јонизирачко зрачење. Во насока на подготвките за IRRS мисијата од страна на Дирекцијата беше спроведена само проценка и беше подготвен прелиминарен акционен план кој ги вклучуваше идентификуваните слаби страни за кои е потребно ионајтамошно подобрување. Поканата за спроведување на IRRS мисијата ја демонстрира посветеноста на државата за подобрување на националната законодавна и регулаторната рамка за радијациона сигурност. При тоа, IRRS тимот идентификуваше добра практика и подготви препораки и сугестии кои индицираат каде се потребни или пожелни одредени подобрувања во насока на продолжување на зајакнување на ефективността на регулаторните функции во согласност со стандардите на МААЕ.

Во однос на дел од прејораките и сузгестииите од IRRS шимот веќе се преземени активности од страна на вработените во Дирекцијата како во однос на: изработка на упатство за издавање на дозвола за вршење на дејност со извори на јонизирачко зрачење, изработка на полишката на сигурност во рамките на системот на управување на Дирекцијата, усогласување на нацрт верзијата на Упатство за управување со квалитет за Дирекцијата за радијациона сигурност со новиот ИСО стандард 9001:2015, спроведување на акциониот план подготвен врз основа на спроведените работилници во 2016 година за транзиција на ЕУ директивиите.

Прејораките и сузгестииите од IRRS шимот кои индицираат каде се потребни или пожелни одредени подобрувања во насока на продолжување на зајакнување на ефективност на регулаторните функции во согласност со стандардите на МААЕ се внесени во рамките на програмите во овој стратешки план.

Дирекцијата за радијациона сигурност во наредниот тригодишен период исто така ќе биде исправена пред предизвикот исполнување на прејораките и сузгестииите од IRRS шимот, а со тоа и подобрување на своето работење и севкупно подобрување на областа на радијациона и нуклеарна сигурност во Република Северна Македонија. При тоа, во рамките на сите активности во насока на постигнување на поставените цели, Дирекцијата ќе биде соочена со предизвикот оптимално алоцирање и искористување на расположните ограничени стручни човечки ресурси. Исполнувањето на прејораките дадени во рамки на мисијата и понајаму останува приоритетна цел на Дирекцијата.

Исполнувањето на целите и активностиите од изминатата година не се одвиваше со предвидената динамика со оглед на одливот на кадар од ДРС и ситуацијата со пандемијата COVID 19 на глобално ниво, а со тоа и на ниво на територијата на Република Северна Македонија поради што голем дел од активностите се предвидуваат за наредниот тригодишен период.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Воспоставена законска регулатива ➤ Технички ресурси ➤ Добра меѓуинституционална соработка ➤ Добра меѓународна соработка ➤ Ефикасност и ефективност на работата на ДРС 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Непостоење на доволен број на кадар ➤ Неможност за унапредување во рамки на ДРС ➤ Немање на раководен кадар ➤ Несразмерност на одговорностите со работното место ➤ Непостоење на ИСО сертификација за СУК ➤ Непостоење на центар за обука
МОЖНОСТИ	ЗАКАНИ

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Поголеми напори на раководството на ДРС за обезбедување на финансиски средства за унапредување во рамки на ДРС ➤ Обезбедување на финансиски средства за нови вработувања ➤ Сертификација на ДРС за СУК по ИСО 9001:2015 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Одлив на компетенциен кадар од ДРС ➤ Влијание од страна на други државни органи врз работата на ДРС
---	--

1.10. ПРОГРАМИ

- 1. Регулаторна инфраструктура во областа на заштитата од јонизирачко зрачење, радијационата сигурност и нуклеарната безбедност**
- 2. Контрола на извориште на јонизирачко зрачење, како и контрола и спречување на недозволената трговија со радиоактивни материјали**
- 3. Контрола на изложеноста на населението и професионално изложени лица, како и подготвеност и одговор во случај на радијационен вонреден настан**
- 4. Управување со радиоактивен отпад и искористени извори на јонизирачко зрачење**

2.1 ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА 1
Регулаторна инфраструктура во областа на заштитата од јонизирачко зрачење, радијациона сигурност и нуклеарната безбедност

2.1. А

ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМАТА

Образложение: Програмата **Регулаторна инфраструктура во областа на заштитата од јонизирачко зрачење, радијациона сигурност и нуклеарната безбедност** е во функција на реализација на:

1. Стратешкиот приоритет на Владата на РСМ содржан во Одлуката за стратешки приоритети за 2021 година

-Успешно водење на прелиминарните преговори со Европската Унија

2. НПАА

3.15 Енергија 3.15.7 Нуклеарна сигурност и радијациона заштита

Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа:

Програмата е во функција на реализација на:

Приоритетно:

Зајакнаџа радијациона и нуклеарна сигурноџи и нуклеарна безбедноџи

Приоритетнаџа цел:

Усогласување на законодавџтво на Република Северна Македонија во областџа на заштитџа од јонизирачко зрачење, радијационаџа сигурноџи и нуклеарнаџа безбедноџи со законодавџтво на Европџка Унија

Назив на Програмаџа:

Регулаторна инфраструктура во областџа на заштитџа од јонизирачко зрачење, радијационаџа сигурноџи и нуклеарнаџа безбедноџи

Цел на Програмаџа:

Зајакнување на регулаторнаџа инфраструктура во областџа на заштитџа од јонизирачко зрачење, радијационаџа сигурноџи и нуклеарнаџа безбедноџи

Показџтели за усџех на Програмаџа:

Целосно имплементирање на соодветните ЕУ директиви во националноџо законодавџтво

Програмаџа е: хоризонтална

Очекувани резултџти (компоненти) од Програмаџа:

Регулаторна инфраструктура во областџа на заштитџа од јонизирачко зрачење, радијационаџа сигурноџи и нуклеарнаџа безбедноџи

Резултџти 1:

Зајакнаџи капацитџти на Дирекцијаџа за радијациона сигурноџи

Показџтел за усџешноџи:

Донесен акт за воспоставен систем за управување на квалитџ до декември 2022

Резултџти 2:

Транзиција на ЕУ законодавџтво и стандардџте на МААЕ во областџа на радијациона и нуклеарна сигурноџи и нуклеарна безбедноџи

Показџтел за усџешноџи:

Изменување и дојолнување на најмалку 2 имплементациони закони до крајот на 2022 година

Изменување и дојолнување на најмалку 3 имплементациони закони до крајот на 2023 година

Резултџти 3:

Воспоставен систем за информирање на населениџо

Показџтел за усџешноџи:

Донесен План за информирање на населениџо, изработџени 100 брошури за информирање на населениџо за заштитџа од јонизирачко зрачење и радијациона сигурноџи, 20 јавни настџи во електронски и печатџени медиуми.

Резултат 4:

Зајакна меѓуинституционална, билатерална и меѓународна соработка

Показател за усвоеност:

Пошишан Меморандуми за соработка со надлежни регулаторни тела од земјава и региони, учество во национални и регионални проекти

Б: План за спроведување на Програмата 1

Регулаторна инфраструктура во областа на заштитата од јонизирачко зрачење, радијациона сигурност и нуклеарната безбедност

Резултат 1: Зајакна капацитети на Дирекцијата за радијациона сигурност

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Пошребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД
1. Комплетирање на програмата за воспоставување и имплементирање на интегриран систем за управување на квалитет во Дирекцијата за радијациона сигурност согласно ISO стандардите и стандардите на МААЕ (IAEA Safety Standards GSR Part 2).	ДРС	Домашни и странски експерти	01.01.2021	31.12.2023	Вработени од ДРС, странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошрограма 71 Пошребни: 350 000
2. Донесување на процедури во рамки на СУК	ДРС	Домашни и странски експерти	01.01.2021	31.12.2023	Вработени од ДРС, странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошрограма 71 Пошребни: 10 000
3. Изработка на организациони процедури во однос на регулаторните процеси во рамките на СУК	ДРС	Домашни и странски експерти	01.01.2021	31.12.2023	Вработени од ДРС, странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошрограма 71 Пошребни: 10 000

4. Дефинирање и изработка на организациони ујайсїтва	ДРС	Домашни и сїрански експертїи	01.01.2022	30.06.2023	Вработени од ДРС, сїрански експертїи	Буџетска Програма 7 Поїїрограма 71 Поїїребни: 2022 г.-20 000 2023 г.-20 000
5. Мерење и проценка на ефекїивносїа на СУК преку анализа на реализација на штековниїе активносїи	ДРС		конїинуирано	конїинуирано	Вработени од ДРС,	Буџетска Програма 7 Поїїрограма 71 Поїїребни: секоја година по 20 000
6. Реализација на независни проверки – внайрешни и надворешни	ДРС		01.01.2021	31.12.2023	Вработени од ДРС, домашни сїрански експертїи	Буџетска Програма 7 Поїїрограма 71 Поїїребни: 60 000
7. Восїосїавување на Комисїаїа за радијациона сигурносї	ДРС		01.01.2021	31.12.2022	Вработени од ДРС,	Буџетска Програма 7 Поїїрограма 71
8. Превземање на соодветни мерки за зајакнување на соработкаїа и комуникацијаїа со сїїе заинтересирани сїрани	ДРС		конїинуирано	конїинуирано	Вработени од ДРС,	Буџетска Програма 7 Поїїрограма 71
9. Обука на админисїраїивниїе службеници од ДРС за шрансїонирање на ЕУ законодавсївоїа во националноїа законодавсїво	ДРС	Сїрански експертїи	01.01.2021	31.12.2021	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Поїїрограма 71 Поїїребни: 50 000
10. Обука на админисїраїивниїе службеници од ДРС за начинїи на лиценцирање на корисници на извори на јонизирачко зрачење во земји членки на ЕУ	ДРС	Сїрански експертїи	01.01.2021	31.12.2021	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Поїїрограма 71 Поїїребни: 50 000

11. Обука на административните службеници од ДРС во однос на постапката за лиценцирање и инспекција на складови	ДРС		01.01.2021	30.06.2022	Странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021г.-80 000 2022г.-70 000
12. Обука на инспекторите за радиациона сигурност за вршење на инспекциски надзор над користење на извори на јонизирачко зрачење во медицина, индустрија во земји членки на ЕУ	ДРС	Странски експерти	01.01.2021	31.12.2022	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 60 000
13. Разгледување на можноста за обезбедување на ефективна независност на ДРС од Министерството за здравство во однос на буџетот на ДРС	ДРС	Влада на РСМ	01.01.2021	31.12.2021	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 15 000
Вкупно активности во 2021 година: 13 (тринаесет)						705 000
Вкупно активности во 2022 година: 10 (десет)						110 000
Вкупно активности во 2023 година: 7 (седум)						40 000

Резултат 2: Транзиција на ЕУ законодавството и стандардите на МААЕ во областа на радиациона и нуклеарна сигурност и нуклеарна безбедност

Активности	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Пошребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД
1. Преглед и ревидирање на законските и подзаконските одредби со цел да се обезбеди усогласеност со стандардите на МААЕ.	ДРС	Домашни и странски експерти, Релевантни институции	01.01.2021	30.12.2022	Вработени од ДРС, домашни и странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021г.-80 000 2022 г.-70 000

2. Преглед и ревидирање на законскиите и подзаконскиите одредби со цел да се обезбеди усогласеност со елементите наведени во стандардите на МААЕ од GSR Part 1, кои се однесуваат на националната политика и стандардите за сигурност во согласност со домашниот закон.	ДРС	Домашни и странски експерти, Релевантни институции	01.01.2021	30.12.2022	Вработени од ДРС, домашни и странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-75 000 2022 г.-75 000
3. Утврдување на соодветни одредби во рамките на законските или подзаконските акти за изградба и одржување на компетенциите преку образование и обука на сите страни кои имаат одговорност за сигурност, како и за признавање на квалификувани експерти.	ДРС	Домашни и странски експерти, Релевантни институции	01.01.2021	30.12.2022	Вработени од ДРС, домашни и странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-75 000 2022 г.-75 000
4. Подготовка на конечна нацрт верзија на изменувања и дополнувања на Законот за заштита од јонизирачко зрачење и радијациона сигурност со цел усогласување со стандардите на МААЕ и ЕУ	ДРС	Домашни и странски експерти, Релевантни институции	01.01.2021	30.12.2023	Вработени од ДРС, домашни и странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-75 000 2022 г.-75 000
5. Изработка на нацрт измени на соодветните правилници за имплементација на Директивата на ЕУ за радиоактивен отпад и искористено гориво	ДРС	Странски експерти	01.01.2021	31.12.2022	Вработени од ДРС, странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 60 000
6. Изработка на нацрт измени на соодветните правилници за имплементација на Директивата на ЕУ за превоз на радиоактивен отпад и искористено гориво	ДРС	Странски експерти	01.01.2021	31.12.2023	Вработени од ДРС, странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 60 000

7. Ажурирање на Правилникот за транспорт на радиоактивен материјал во насока на негово усогласеност со стандардите на МААЕ. (IAEA Transport Regulations SSR-6)	ДРС	Странски експерти	30.06.2021	31.12.2022	Вработени од ДРС, странски експерти	Буџетска Програма 7 Поштрограма 71 Пошребни: 2021 г.-25 000 2022г.-50 000
8. Изработка на нацрт измени на соодветните правилници за имплементација на Директивата на ЕУ за нуклеарна сигурност	ДРС	Странски експерти	01.01.2021	31.12.2023	Вработени од ДРС, странски експерти	Буџетска Програма 7 Поштрограма 71 Пошребни: 60 000
9. Изработка на нацрт измени на соодветните правилници за имплементација на Директивата на ЕУ за основните стандарди на сигурност	ДРС	Странски експерти	01.01.2021	31.12.2023	Вработени од ДРС, странски експерти	Буџетска Програма 7 Поштрограма 71 Пошребни: 60 000
10. Преглед на сите подзаконски акти со цел утврдување дека се предвидени сите аспекти на сигурност.	ДРС	Странски експерти	30.06.2021	31.12.2022	Вработени од ДРС, странски експерти	Буџетска Програма 7 Поштрограма 71 Пошребни: 2021 г.-30 000 2022г.-30 000
11. Изработка на Национална стратегија за образование и обука на професионално изложени лица	МОН	Министерства, органи на државна управа, правни лица, Комисија за радијациона сигурност, Високообразовни институции	01.01.2022	31.12.2023	Вработени од ДРС и МОН, СЗ, домашни и странски експерти	Буџетска Програма 7 Поштрограма 71 Пошребни: 2022 г.-200 000
12.Изработка на упатства како поддршка на регулаторните функции на ДРС	ДРС		01.01.2022	31.12.2023	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Поштрограма 71 Пошребни:

						2022г.-100 000 2023 г.-100 000
Вкупно активности во 2021 година: 10 (десет)						600 000
Вкупно активности во 2022 година: 8 (осум)						675 000
Вкупно активности во 2023 година: 6 (шест)						100 000

Резултат 3: Воспоставен систем за информирање на населението

Активности	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Пошребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	финансиски МКД
1. Имплементација на План за информирање на населението врз основа на најдобрите ЕУ практики	ДРС	Странски експерти	01.01. 2021	31.12.2022	Вработени од ДРС, странски експерти	Буџетска Програма 7 Појпрограма 71 Пошребни: 100 000
2. Изработка на брошури и публикации за информирање на населението во врска со заштитата од јонизирачкото зрачење	ДРС	Странски експерти	01.01. 2021	31.12.2022	Вработени од ДРС, домашни и странски експерти	Буџетска Програма 7 Појпрограма 71 Пошребни: 240 000
3. Организирање на семинари, настани на медиуми за информирање на населението	ДРС		конјинируано	конјинируано	Вработени од ДРС, домашни и странски експерти	Буџетска Програма 7 Појпрограма 71 Пошребни: 200 000
4. Одржување и надградување на веб-страницата на Дирекцијата, како и поставување	ДРС		конјинируано	конјинируано	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Појпрограма 71

информации за работата на Дирекцијата на истата						Потребни: 40 000
5. Ажурирање на веб-страницата на ДРС	ДРС		континуирано	континуирано	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Потпрограма 71 Потребни: 40 000
6. Изработка на профил на ДРС на социјалните мрежи и континуирано надолжување со податоци од областа на активностите на ДРС	ДРС		континуирано	континуирано	Вработени од ДРС, домашни и странски експерти	Буџетска Програма 7 Потпрограма 71 Потребни: 300 000
Вкупно активности во 2021 година: 6 (шест)						560 000
Вкупно активности во 2022 година: 6 (шест)						200 000
Вкупно активности во 2023 година: 4 (четири)						160 000

Резултат 4: Зајакна меѓуинституционална, билатерална и меѓународна соработка

Активности	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	финансиски МКД
1. Потпишување на меморандум за соработка со регулаторното тело на Република Србија	ДРС	МНР, СЗ, ВРСМ	01.01.2021	31.12.2021	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Потпрограма 71 Потребни: 60 000
2. Зачленување на Република Северна Македонија во NEA (Агенција за нуклеарна енергија)	МНР, ДРС		01.01.2021	31.12.2022	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Потпрограма 71 Потребни: 2021 г.-70 000 2022 г.-80 000

3. Зачленување на Дирекцијата за радијациона сигурност во здружението на директориите на регулаторните тела за радијациона заштита (HERCA)	ДРС	МНР	01.01.2021	31.12.2022	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-70 000 2022 г.-80 000
4. Учесиво на претставници од ДРС на состаноци кои се однесуваат на Конвенцијата за нуклеарна безбедност	ДРС		01.01.2021	31.12.2023	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021г.-100 000 2022 г.-100 000 2023г.-100 000
5. Учесиво на претставници од ДРС на состаноци кои се однесуваат на Заедничката Конвенција	ДРС		01.01.2021	31.12.2023	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-100 000 2022 г.-100 000 2023 г.-100 000
6. Учесиво на претставници од ДРС на годишната Генерална Конференција на МААЕ	ДРС		01.01.2021	31.12.2023	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-100 000 2022 г.-100 000 2023 г.-100 000
Вкупно активности во 2021 година: 6 (шест)						500 000
Вкупно активности во 2022 година: 6 (шест)						460 000
Вкупно активности во 2023 година: 3 (три)						300 000

2. ПЛАНОВИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМИТЕ

2.1 ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА 2

Контрола на изворите на јонизирачко зрачење, како и контрола и спречување на недозволената трговија со радиоактивни материјали

2.1.A:

ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМАТА

Образложение: Програмата **Контрола на изворите на јонизирачко зрачење, како и контрола и спречување на недозволената трговија со радиоактивни материјали** во функција на реализација на:

1. Стратешкиот приоритет на Владата на РСМ содржан во Одлуката за стратешки приоритети за 2021 година

-Успешно водење на преговорите со Европската Унија

2. НПАА

3.15 Енергија 3.15.7 Нуклеарна сигурност и радијациона заштита

3. Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа:

Програмата е во функција на реализација на:

Приоритетот

Законот за радиациона и нуклеарна сигурност и нуклеарна безбедност

Приоритетни цели:

- Усогласување на законодавството на Република Северна Македонија во областа заштитата од јонизирачко зрачење, радијационата сигурност и нуклеарната безбедност со законодавството на Европската Унија
- Надградба и подобрена ефикасност на системот за контрола на сите извори на јонизирачко зрачење во Република Северна Македонија
- Законската контрола и спречување на недоволната трговија со радиоактивни материјали

Назив на Програмата:

Контрола на изворите на јонизирачко зрачење, како и контрола и спречување на недоволната трговија со радиоактивни материјали

Цел на Програмата:

Законување на контролата на изворите на јонизирачко зрачење
Законување на контролата и спречување на недоволната трговија со радиоактивни материјали

Показатели за успех на Програмата:

Извршени најмалку 15 инспекциски надзори во 2021, 2022 и 2023 година

Издадени најмалку 50 дозволи за вршење на дејности со извори на јонизирачко зрачење

Зголемување на инспекциски надзори на гранични премини за 60 % на годишно ниво, Најмалку 15 проверки на функционирањето на статичните детектори на граничните премини, Најмалку 10 проверки на употреба на џеџери од страна на царинските службеници и граничната полиција

Програмата е: хоризонтална

Очекувани резултати (компоненти) од Програмата:

Контрола на изворите на јонизирачко зрачење

Контрола и спречување на недоволната трговија со радиоактивни материјали

Резултат 1:

Лиценцирани корисници и надграден национален регистар на извори на јонизирачко зрачење и на регистар на нуклеарен материјал

Показател за успешност:

Издадени најмалку 1 лиценца на овластен стручен технички сервис, податоци внесени во националниот регистар на извори на јонизирачко зрачење, податоци внесени во Регистарот на нуклеарен материјал

Резултат 2:

Зајакнат инспекциски надзор

Резултат 3:

Зголемена контрола на недоволната трговија со радиоактивни материјали
преку воспоставен национален систем на контрола на сите извори на
јонизирачко зрачење

Показател за усешност:

Најмалку 150 инспекциски надзори во 2021, 2022 и 2023 година

Показател за усешност:

Зголемен број на извршени инспекциски надзори за 50 % на годишно ниво, број на
откриени – детектирани обиди за недоволна трговија

Б: План за спроведување на Програмата 2

Контрола на изворите на јонизирачко зрачење, како и контрола и спречување на недоволната трговија со радиоактивни материјали

Резултат 1: Лиценцирани корисници и надграден национален регистар на извори на јонизирачко зрачење и на регистар на нуклеарен материјал

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки	финансиски МКД
1. Издавање на дозвола на сите технички сервиси во согласност со законските и подзаконските услови.	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и внатрешни настани,	Одделение за инспекциски надзор	01.01.2021	31.12.2022	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и внатрешни настани, Одделение за инспекциски надзор	Буџетска Програма 7 Подпрограмата 71 Потребни: 60 000
2. Издавање на дозволи на сите постројки и активности кои не се изземени од процесот на издавање на дозволи или одобрени преку	Одделение за дозволи-лиценци,	Одделение за инспекциски надзор	01.01.2021	31.12.2022	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци,	Буџетска Програма 7 Подпрограмата 71 Потребни: 60 000

средства на пријавување	мониторинг и вонредни настани,				мониторинг и вонредни настани, Одделение за инспекциски надзор	
3. Донесување на одредби за ефикасна и ефективна примена на постојатен процес во процесот на издавање на дозволи	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани,	Одделение за инспекциски надзор	01.01.2021	31.12.2023	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани, Одделение за инспекциски надзор	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-30 000 2022 г.-20 000 2023 г.-25 000
4. Донесување на Упатство за форма и содржината на барањето за издавање на дозвола.	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани,	Одделение за инспекциски надзор	01.01.2021	31.12.2022	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани, Одделение за инспекциски надзор	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 40 000
5. Воспоставување и спроведување на процедурите за преглед и проценка на поднесената документација за проценка на сигурност.	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани,	Одделение за инспекциски надзор	01.01.2021	31.12.2022	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани, Одделение за инспекциски надзор	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 50 000
6. Предвидување на одредби за обврската на сите овластени правни лица да достават периодична проценка на сигурност.	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни	Одделение за инспекциски надзор	01.01.2021	31.12.2023	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани,	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 50 000

	настїани,				Одделение за инспекциски надзор	
7. Периодична проценка на радијациониот ризик земајќи ги во предвид промениите во вршењето на дејноста, изворот или постројките.	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настїани,	Одделение за инспекциски надзор	01.01.2021	31.12.2021	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настїани, Одделение за инспекциски надзор	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 60 000
8. Ажурирање и прориситување на податоциите во Националниот регистар на извори на јонизирачко зрачење	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настїани, Одделение за инспекциски надзор		01.01.2021	01.01.2022	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настїани, Одделение за инспекциски надзор	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 40 000
9. Внесување на податоци во воспоставениот Национален регистар врз основа на дозволи за вршење на дејност и инспекциски надзори	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настїани, Одделение за инспекциски надзор		континуирано	континуирано	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настїани, Одделение за инспекциски надзор	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 60 000
10. Внесување на податоци во Регистарот на нуклеарен материјал	Одделение за дозволи-лиценци,		континуирано	континуирано	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци,	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 60 000

	мониторинг и вонредни настајани,				мониторинг и вонредни настајани,	
Вкупно активности во 2021 година: 10 (десет)						430 000
Вкупно активности во 2022 година: 9 (девет)						60 000
Вкупно активности во 2023 година: 4 (четири)						65 000

Резултат 2: Зајакнат инспекциски надзор

Активности	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки	финансиски МКД
1. Воспоставување на стандартизирана процедура за спроведување на инспекциски надзор, вклучувајќи и листи за проверка за вршење на инспекциски надзор за сите постројки и активности	Одделение за инспекциски надзор		01.01.2021	31.12.2022	Вработени од Одделение за инспекциски надзор и	Буџетска Програма 7 Потпрограма 71 Потребни: 10 000
2. Изработка на годишни програми за инспекциски надзор, квартални планови за инспекциски надзор и годишни извештаи за инспекциски надзор	Одделение за инспекциски надзор	Одделение за управување со човечки ресурси	01.01.2021	31.12.2023	Вработени од Одделение за инспекциски надзор и Одделение за управување со човечки ресурси	Буџетска Програма 7 Потпрограма 71 Потребни: 3г.*20 000=60 000
3. Спроведување на инспекциски надзор согласно годишните програми и кварталните планови за инспекциски	Одделение за инспекциски надзор		континуирано	континуирано	Вработени од Одделение за инспекциски	Буџетска Програма 7 Потпрограма 71 Потребни: 300 000

надзор					надзор	
4. Воспоставување на полица за спроведување на законските и подзаконските прописи како одговор во случај на нејачување на одредбите од страна на правните лица	Одделение за инспекциски надзор, Одделение за правни и општи работи, меѓународна соработка и европски интеграции		01.01.2022	31.12.2023	Вработени од Одделение за инспекциски надзор и Одделение за правни и општи работи, меѓународна соработка и европски интеграции	Буџетска Програма 7 Подпрограмма 71 Потребни: 10 000
5. Систематска обука на државните службеници од Дирекцијата за вршење на инспекциски надзор	ДРС		континуирано	континуирано	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Подпрограмма 71 Потребни: 300 000
Вкупно активности во 2021 година: 5 (пет)						230 000
Вкупно активности во 2022 година: 5 (пет)						230 000
Вкупно активности во 2023 година: 4 (четири)						220 000

Резултат 3: Зголемена контрола на незаконската трговија со радиоактивни материјали преку воспоставен национален систем на контрола на сите извори на јонизирачко зрачење

Активности	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски [МКД]

1. Спроведување на Годишнаџа програма за инспекциски надзор за 2021година во делови за контрола на граничните премини во Република Северна Македонија	Одделение за инспекциски надзор	МВР, МФ – Царинска Управа	01.01.2021	31.12.2021	Вработени од Одделение за инспекциски надзор	Буџетска Програма 7 Поџипрограма 71 Поџитребни: 60 000
2. Спроведување на Годишнаџа програма за инспекциски надзор за 2022година во делови за контрола на граничните премини во Република Северна Македонија	Одделение за инспекциски надзор	МВР, МФ – Царинска Управа	01.01.2022	31.12.2022	Вработени од Одделение за инспекциски надзор	Буџетска Програма 7 Поџипрограма 71 Поџитребни: 60 000
3. Спроведување на Годишнаџа програма за инспекциски надзор за 2023година во делови за контрола на граничните премини во Република Северна Македонија	Сектор за дозволи-лиценци, мониторинг, вонредни настани и инспекциски надзор	МВР, МФ – Царинска Управа	01.01.2023	31.12.2023	Вработени од Сектор за дозволи-лиценци, мониторинг, вонредни настани и инспекциски надзор	Буџетска Програма 7 Поџипрограма 71 Поџитребни: 60 000
4. Набавка и инсталирање на опрема за дејектирање на јонизирачко зрачење	ДРС, МЖСПП, ЦУ-МФ		01.01.2021	31.12.2022		Буџетска Програма 7 Поџипрограма 71 Поџитребни: 2021г.-1 000 000 2022г.-800 000
Вкупно активности во 2021година: 2 (две)						1 060 000
Вкупно активности во 2022 година: 3 (три)						860 000
Вкупно активности во 2023година: 1 (една)						60 000

2.1 ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА 3

Контрола на изложеноста на населението и професионално изложени лица, како и одговорност и одговор во случај на радијационен внатрешен настан

2.1. А

ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМАТА

Образложение:Програма **Контрола на изложеноста на населението и професионално изложени лица, како и подготвеност и одговор во случај на радијационен вонреден настан** во функција на реализација на:

1. Стратешкиот приоритет на Владата на РСМ содржан во Одлуката за стратешки приоритети за 2021 година

-Успешно водење на преговорите со Европската Унија

2. НПАА

3.15 Енергија 3.15.7 Нуклеарна сигурност и радијациона заштита

Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа:

Програма е во функција на реализација на:

Приоритетот:

Законската радијациона и нуклеарна сигурност и нуклеарна безбедност

Приоритетната цел:

Усогласување на законодавството на Република Северна Македонија во областа на заштитата од јонизирачко зрачење, радијациона сигурност и нуклеарна безбедност со законодавството на Европската Унија

Назив на Програмата:

Контрола на изложеноста на населението и професионално изложени лица, медицинската изложеност, како и подготвеност и одговор во случај на радијационен вонреден настан

Цел на Програмата:

Закнување на контролата на изложеноста на населението и професионално изложени лица, како и закнување на системот за подготвеност и одговор во случај на радијационен вонреден настан

Показатели за успех на Програмата:

Законската контрола на изложеноста на населението и професионално изложени лица, како и на системот за подготвеност и одговор во случај на радијационен вонреден настан

Програма е: хоризонтална

Очекувани резултати (компоненти) од Програмата:

Контрола на изложеноста на населението и професионално изложени лица, медицинската изложеност, како и подготвеност и одговор во случај на радијационен вонреден настан	
Резултат 1: Законата заштитата на професионално изложени лица	Показател за успешност: Воспоставен регистар на дози за професионално изложени лица најдоцна до декември 2023 година
Резултат 2: Законата контрола на медицинската изложеност	Показател за успешност: Број на квалификувани медицински физичари,
Резултат 3: Законата контрола на изложеноста на населението	Показател за успешност: Донесен План за информирање на населението, изработени 100 брошури за информирање на населението за заштитата од јонизирачко зрачење и радијациона сигурност, 100 јавни настани во електронски и печатени медиуми.
Резултат 4: Законит систем за подготвеност и одговор во случај на радијационен вонреден настан	Показател за успешност: Подготвен Меморандуми за соработка со надлежни регулаторни тела од земјата и региони, учество во национални и регионални проекти

Резултат 1: Законата заштитата на професионално изложени лица

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски [МКД]
1. Воспоставување на регистар на дози за професионално изложени лица	Одделение за инспекциски надзор	Овластени стручни технички сервиси	01.01.2021	31.12.2023	Вработени од Одделение за инспекциски надзор	Буџетска Програма 7 Подпрограма 71 Потребни: 300 000

2. Ревидирање на законодавната и регулаторната инфраструктура во насока на усогласување со стандардите на МААЕ од GSR Part 3 за зајакнување на контролата на професионалната изложеност	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани		01.01.2021	31.12.2023	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани	Будејска Програма 7 Појпрограма 71 Појребни: 2021г.-30 000 2022г.-30 000
3. Утврдување на обврска за работодавачите и правните лица за доставување на информации до здравствениите установи за примената доза од страна на вработените	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани	Правни лица Здравствени установи	01.01.2022	31.12.2023	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани	Будејска Програма 7 Појпрограма 71 Појребни: 60 000
4. Обезбедување на реобука на професионално изложени лица кои се вклучени во активности во кои се или би можеле да бидат изложени на јонизирачко зрачење.	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани		01.01.2021	31.12.2021		Будејска Програма 7 Појпрограма 71 Појребни: 60 000
Вкупно активности во 2021 година: 4 (четири)						750 000
Вкупно активности во 2022 година: 3 (три)						450 000
Вкупно активности во 2023 година: 3 (три)						450 000

Резултат 2: Зајакната контрола на медицинската изложеност

Активносѝ	Одговорни	Консулѝирани	Временска рамка		Поѝребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски [MKD]
1. Предвидување на одредби за квалификација, обука, обврски и одговорносѝи за медицинскиѝе физичари	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни насѝани	Овластѝени сѝручни ѝтехнички сервиси	01.01.2021	31.12.2023	Вработѝени од Одделение за инспекциски надзор	Буѝеѝска Програма 7 Поѝпрограма 71 Поѝребни: 300 000
2. Обезбедување на доволен број на квалификувани медицински физичари	Влада на РСМ, МЗ	ДРС	01.01.2021	31.12.2023	Вработѝени од ДРС	Буѝеѝска Програма 7 Поѝпрограма 71 Поѝребни: 2021г.-20 000 2022 г.-20 000 2023 г.-20 000
3. Обезбедување на континуирана обука на медицинскиѝи и ѝарамедицинскиѝи ѝерсонал во нивнаѝа соодвеѝна областѝ на работа	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни насѝани	Научни и образовни институции	01.01.2022	31.12.2023	Вработѝени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни насѝани	Буѝеѝска Програма 7 Поѝпрограма 71 Поѝребни: 2022 г.-20 000 2023 г.-20 000
4.Ревидирање на законодавнаѝа и регулативнаѝа рамка во насока на усогласување со сѝандардиѝе на МААЕ од GSR Part 3 за зајакнување на контролаѝа на медицинскаѝа изложеносѝи	ДРС		01.01.2021	31.12.2023		Буѝеѝска Програма 7 Поѝпрограма 71 Поѝребни: 2021г.-30 000

						2022 г.-30 000
5.Одредување на посебни критериуми за правните лица за иницирање и спроведување истража во случај на непланирана медицинска изложеност	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани		01.01.2021	31.12.2023		Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-30 000 2022 г.-30 000
6.Ревидирање на законодавната рамка во насока на предвидување на одредби за одговорностите и соработката помеѓу работодавачите и правните лица	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани		01.01.2021	31.12.2023		Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-30 000 2022г.-30 000
7.Воспоставување на постапка за периодично собирање на податоци за параметрите за медицинска изложеност, во поддршка на презледот на воспоставените и утврдување на национални дијагностички референтни нивоа	ДРС	Странски експерти	01.01.2021	31.12.2021	Вработени од ДРС, странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 60000
Вкупно активности во 2021 година: 7 (седум)						470 000
Вкупно активности во 2022 година: 6 (шест)						130 000
Вкупно активности во 2023 година: 6 (шест)						40 000

Резултат 3: Зајакната контрола на изложеноста на населението

Активности	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Пошребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски [MKD]

1. Воспоставување на процедури и барања за овластување во ситуации во кои испуштањата ги надминуваат некондиционални граници или во кои сценариото на изложеност кое е наведено во овластувањето за испуштање е променето	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани		01.01.2021	31.12.2023	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани	Будејска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 60 000
2. Ревидирање и ажурирање на законодавната рамка и на правилникот за управување со радиоактивен отпад во насока на усогласување на одредбите за нивоата на ослободување со стандардите на МААЕ и GSR Part 3.	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани		01.01.2021	31.12.2023	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани	Будејска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-30 000 2022 г.-30 000
3. Предвидување на дојдливите одредби во подзаконските акти во однос на мониторингот на изложеноста на населението во насока на усогласување со стандардите на МААЕ и GSR Part	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани	Правни лица Здравствени установи	01.01.2022	31.12.2022	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани	Будејска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 60 000
4. Евалуација на податоците за нивоата на радон на територијата на Република Северна Македонија	ДРС, ИЈЗ		31.12.2021	31.12.2021	Вработени од ДРС, ИЈЗ, домашни и странски експерти	Будејска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 100 000
5. Подготовка и донесување на акционен план за контрола на изложеноста на населението на радон во зашворени простори	ДРС, ИЈЗ		31.12.2021	31.12.2022	Вработени од ДРС, ИЈЗ, домашни и странски експерти	Будејска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 100 000

Вкупно активности во 2021 година: 5 (пет)		290 000
Вкупно активности во 2022 година: 4 (четири)		90 000
Вкупно активности во 2023 година: 2 (две)		

Резултат 4: Зајакнај систем за подготвеност и одговор во случај на радијационен вонреден настан

Активности	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Појребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски [МКД]
1.Ревидирање на Планови за заштити на население во Република Северна Македонија во случај на вонреден настан и подзаконските акти за подготвеност и одговор во случај на радијационен вонреден настан во насока на усогласување на стандардите на МААЕ од GSR Part 7.	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани	Стирански експерти	01.01.2021	31.12.2023	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани, стирански експерти	Буџетска Програма 7 Појрограма 71 Појребни: 2021 г.-150 000 2022 г.-150 000
2.Надгледување на компетенцијата на лицата надлежни за сироведување на Планови за заштити на население во случај на радијационен вонреден настан	ДРС	Стирански експерти	01.01.2021	31.12.2022	стирански експерти	Буџетска Програма 7 Појрограма 71 Појребни: 2021 г.-250 000 2022 г.-200 000
3.Сироведување на вежби за подготвеност и одговор во случај на радијационен вонреден настан	ДРС	Стирански експерти	01.01.2021	31.12.2021	Вработени од ДРС, стирански експерти	Буџетска Програма 7 Појрограма 71 Појребни: 120 000

4. Воспоставување на јасни критериуми за прогласување, навремена класификација и запирање на радијационен вонреден настан	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани		01.01.2021	31.12.2022	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-150 000 2022 г.-150 000
5.Обезбедување на здравствени услови означени за иницијален медицински третман во случај на радијационен вонреден настан	Влада на РСМ, МЗ	ДРС	01.01.2021	31.12.2022		Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-40 000 2022 г.-40 000
6. Воспоставување на аранжмани за правни лица за координација со локалните сили за прв одговор за спроведување на интерните планови за радијационен вонреден настан.	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани	Правни лица Локални сили за прв одговор	01.01.2022	31.12.2023	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 70 000
7.Обезбедување на соодветна примена на растојанијата за планирање при радијационен вонреден настан за одговор во случај на категорија V.	Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани		01.01.2022	31.12.2022	Вработени од Одделение за дозволи-лиценци, мониторинг и вонредни настани	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 40 000
8. Подготовка и донесување на стандардни оперативни процедури за радијационен вонреден настан на територијата на Република Северна Македонија	ДРС		01.01.2023	31.12.2023	Вработени од ДРС, странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 250 000
9.Обука на државни службеници за подготвеност	ДРС		01.01.2021	31.12.2021	странски	Буџетска Програма 7

и одговор во случај на радијациони вонредни настани во земји членки на ЕУ					експерти	Појпрограма 71 Појребни: 180 000
Вкупно активности во 2021 година: 7 (седум)						890 000
Вкупно активности во 2022 година: 7 (седум)						650 000
Вкупно активности во 2023 година: 3 (три)						250 000

2. ПЛАНОВИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМИТЕ

2.1 ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА 4

Управување со радиоактивен отпад и искористени извори од јонизирачко зрачење

2.1.A:

ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМАТА

Резултат 2: Сиѓурно и безбедно складирани радиоактивни извори	Показател за усешност: Број на сиѓурно и безбедно складирани радиоактивни извори
Резултат 3: Воспоставен систем на евиденција на радиоактивен отпад	Показател за усешност: Податоци внесени во евиденцијата на радиоактивен отпад

Б: План за спроведување на Програма 4
Управување со радиоактивен отпад и искористени извори на јонизирачко зрачење

Резултат 1: Воспоставување на национален склад за радиоактивен отпад

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток	Крај	Човечки	финансиски

			(месец/година)	(месец/година)		МКД
1. Дойолнување на регулативната рамка за инспекции за управување со радиоактивен отпад и воспоставување на процедури за задоволување на барањата наведени во GSR Part 5.	ДРС	домашни и странски експерти	01.01.2021	30.06.2022	Вработени од Одделение за дозволи/лиценци, мониторинг и вонредни настани, Странски и домашни експерти	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-100 000 2022 г.-50 000
2. Изградба на објект или адаптирање на објект наменети за склад на ниско и средноактивен радиоактивен отпад	Влада на РСМ, Операторот на складот, Донатори	ДРС, домашни и странски експерти	01.01.2021	31.12.2022	Вработени кај операторот	Буџет на Владата на РСМ Пошребни: 2021 г.-3 000 000 2022 г.-3 000 000
3. Обука на лица за работа во складот	Операторот на складот	ДРС, домашни и странски експерти	01.01.2021	30.06.2022	Странски експерти	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-100 000 2022 г.-50 000
4. Лиценцирање на складот на ниско и средноактивен радиоактивен отпад	ДРС, Одделение за дозволи/лиценци, мониторинг и вонредни настани		01.06.2021	31.12.2022	Вработени од Одделение за дозволи/лиценци, мониторинг и вонредни настани, Странски и домашни експерти	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-50 000 2022 г.-100 000
5. Инспекциски надзор над управувањето со складот	ДРС, Одделение за инспекциски надзор		01.01.2021	31.12.2023	Вработени од Одделение за инспекциски надзор	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 2021 г.-30 000 2022 г.-30 000 2023 г.-30 000

Вкупно активности во 2021 година: 5 (пет)		3 280 000
Вкупно активности во 2022 година: 5 (пет)		3 230 000
Вкупно активности во 2023 година: 1 (една)		30 000

Резултат 2: Сиѓурно и безбедно складирани радиоактивни извори

Активности	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Пошребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	финансиски МКД
1. Утврдување на бројот на дојавувачи на пожар во Република Северна Македонија	ДРС		01.01.2021	31.12.2021	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Пошреброграма 71 Пошребни: 150 000
2. Водење на детални извештаи за складирањето извори во привремените складишта и за резултатите од мерењата на брзина на гама дозен еквивалент околу складишта и нивно ажурирање	ДРС		континуирано	континуирано	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Пошреброграма 71 Пошребни: 200 000
3. Воспоставување на регуларна контрола над изворите од минатото и радиоактивниот отпад до моментот на имплементирање на националната стратегија	Одделение за инспекциски надзор		континуирано	континуирано	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Пошреброграма 71 Пошребни: 200 000
4. Декомисионирање на идентификуваните привремени складишта	ДРС	ЕК, МААЕ	01.01.2022	31.12.2023	Вработени од ДРС, технички услуги	Проект на ЕУ Поддршка од МААЕ Буџетска Програма 7

						Поїїрограма 71 Поїїребни: 2022г.-20 000 000 2023г.- 20 000 000
Вкуїно акїивносїї во 2021година: 4(чеїири)						270 000
Вкуїно акїивносїї во 2022година: 3 (їри)						20 140 000
Вкуїно акїивносїї во 2023година:3 (їри)						20 140 000

Резулїайї 3:Восїосїавен сисїем на евиденциїа на радиоакїивен оїїаг

Акїивносїї	Огїоворни	Консулїирани	Временска рамка		Поїїребни ресурси	
			Почейок (месец/година)	Краї (месец/година)	Човечки	финансиски МКД
1. Набавка на софївер за евиденциїа на радиоакїивен оїїаг	ДРС	МААЕ	01.01.2021	31.12.2021	Врабоїени од ДРС	Буцейска Програма 7 Поїїрограма 71 Поїїребни: 600 000
2. Внесување на йодаїоциїе за радиоакїивен оїїаг	ДРС		01.01.2022	31.12.2022	Врабоїени од ДРС	Буцейска Програма 7 Поїїрограма 71 Поїїребни: 50 000

3. Ажурирање на податоциите за радиоактивен отпад	ДРС		континуирано	континуирано	Вработени од ДРС	Буџетска Програма 7 Пошпрограма 71 Пошребни: 100 000
Вкупно активности во 2021 година: 3 (три)						640 000
Вкупно активности во 2022 година: 3 (три)						80 000
Вкупно активности во 2023 година: 1 (една)						30 000

3. ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЧОВЕЧКИТЕ РЕСУРСИ

ПРОГРАМА	Резиме на употреба од нови вработувања	Резиме на употреба од прераспределба на вработените	Резиме на употреба од обука
ПРОГРАМА 1	<p>Кадровско доекипирање на Дирекцијата со:</p> <ul style="list-style-type: none"> Раководител на Одделение за нормативно-правна работа, меѓународна соработка и европски иницијативи Раководител на Одделение за финансиски прашања 		<ul style="list-style-type: none"> Службено усовршување на административните службеници од Дирекцијата на полето на регулаторната инфраструктура во областа на заштитата од јонизирачко зрачење, радијациона сигурност и нуклеарната безбедност, Изучување на странски јазици Обука за работа со компјутери (основна и напредна)

	<ul style="list-style-type: none"> • ИТ лице 		
ПРОГРАМА 2	<p>Кадровско доекипирање на Дирекцијата со:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Раководител на Одделение за дозволи/лиценци, мониторинг и вонредни настани • Раководител на Одделение за инспекциски надзор 		<ul style="list-style-type: none"> • Стручно усовршување на административните службеници од Дирекцијата во областа на контрола на извориште на јонизирачката • Изучување на странски јазици • Обука за работа со компјутери (основна и најредна)
ПРОГРАМА 3	<p>Кадровско доекипирање на Дирекцијата со:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Раководител на Одделение за дозволи/лиценци, мониторинг и вонредни настани • Раководител на Одделение за инспекциски надзор 		<ul style="list-style-type: none"> • Стручно усовршување на административните службеници од Дирекцијата во областа на управување и надзор со радиоактивен отпад • Изучување на странски јазици • Обука за работа со компјутери (основна и најредна)

4. ПРИНЦИПИ НА ПРАВИЧНА ЗАСТАПЕНОСТ

При кадровското доекипирање на Дирекцијата за радијациона сигурност ќе се води сметка во спроведувањето на уставното начело на заедничките кои не се мнозинство во РСМ, како и правична полова застапеност.

Во рамките на ДРС е институционализирано Одделението за управување со човечки ресурси со 1 извршител (раководител на одделение)

- Изработка на Годишна програма за обука на вработените
- Организирање на обуки

- Изработка на Годишна програма за обука на вработените
- Организирање на обуки

Управување со информатички технологии

Во рамките на ДРС е институционализирано работно место помлад соработник за ИТ поддршка во Одделението за нормативно-правна работа, меѓународна соработка и европски иницијативи кое во моментот е истражувачко

- Вработување на ИТ извршител
- Обука на ИТ извршителот
- Одржување на WEB страниците на Дирекцијата и на локалната мрежа, EXIM системот воспоставен во Дирекцијата
- Обука и совети на вработените за користење на информатичката технологија

- Обука на ИТ извршителот
- Обука и совети на вработените за користење на информатичката технологија

Внатрешна ревизија

Во рамките на ДРС нема институционализирано Одделение за внатрешна ревизија.